

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад

Луцьк 2021

Силабус навчальної дисципліни «ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН» підготовки бакалаврів галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Розробник: Беляков О. О., старший викладач кафедри англійської філології.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Зміни до силабусу внесено на підставі рішення засідання науково-методичної комісії факультету іноземної філології, протокол № 7 від 02.02.2022 р.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 10 від 04.02.2022 р.

Завідувач кафедри проф. Ущина В. А.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 240 год. / 8 кредитів		Рік навчання 2-3
		Семестр 3-5
		Лекції 70 год.
		Практичні 56 год.
		Консультації 16 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 98 год.
	Форма контролю: залік, екзамен	
Мова навчання		Англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 240 год. / 8 кредитів		Рік навчання 2-3
		Семестр 3-5
		Лекції 18 год.
		Практичні 20 год.
		Консультації 26 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 176 год.
		Форма контролю: залік, екзамен
Мова навчання		Англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Беляков Олександр Олександрович
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	старший викладач кафедри англійської філології
Контактна інформація	м.т. (050) 6718876

	beljakov_alex@yahoo.com
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700 Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Література англomовних країн» призначена для студентів 2 та 3 року денної та заочної форми навчання факультету іноземної філології. Силабус складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Предметом навчальної дисципліни «Література англomовних країн» виступає процес ознайомлення студентів з історією англійської літератури, розкриття її багатства в історичній зумовленості й художній цінності.

Навчальний процес здійснюється згідно вимог Болонського процесу і спрямований на вивчення вказаної дисципліни за модульно-рейтинговою системою.

2. Пререквізити:

- лінгвокраїнознавство (історія Великобританії, традиції, адміністративний устрій, форма правління, національно-культурні особливості і т. п.);
- історія англійської мови (етапи формування англійської мови);
- вступ до літературознавства (роди і жанри літератури, сюжет і композиція, мова художнього твору, основи віршування);
- зарубіжна література (місце англійської літератури у світовій культурній спадщині);
- стилістика (поняття про стилістичні фігури і тропи, прийоми їх найбільш доцільного використання відповідно до змісту художнього тексту, жанру, цільового призначення і загальної експресивної спрямованості);
- лінгвістика тексту (антропоцентризм художнього тексту, мовленнєво-комунікативна взаємодія автора з читачем);
- теорія та практика перекладу (аналіз перекладів англomовних творів, особливостей перекладацьких трансформацій лексико-стилістичних засобів оригіналу);
- етнопсихолінгвістика (співвідношення мови і мислення, національно-культурна специфіка світобачення носіїв мови, мовна картина світу та її вплив на процеси вербального спілкування носіїв різних мов);
- психологія (концепції особистості, мотивів, поняття про характер, самосвідомість, життєвий шлях, вікові етапи, вікові кризи, емоційно-

- вольову та пізнавальну сферу особистості);
- основна іноземна мова (формування та вдосконалення мовленнєвої компетенції).

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни «Література англомовних країн» передбачає формування у студентів вміння системно аналізувати ідейно-культурний процес та окремі літературні твори у їх історичному контексті. Мета реалізується через:

- представлення загальної панорами розвитку англійської літератури виходячи з конкретно-історичного аналізу основних його етапів;
- аналіз становлення, розвитку основних літературних жанрів і родів (епос, лірика, драма, проза);
- ознайомлення з основними елементами поезики вершинних явищ
- художніх творів найбільш відомих письменників і поетів;
- розкриття проблематики основних творів;
- аналіз руху естетичних ідей і художніх форм;
- розгляд значення створених у різні періоди художніх цінностей для подальшого розвитку світової літератури, як феномена людської культури.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Література англомовних країн» є:

- розкрити національну специфіку англійської літератури, визначити основні періоди її розвитку, охарактеризувати їх;
- розкрити ідейно-художню своєрідність творчості найвидатніших представників літератури кожного з означених періодів, ознайомити студентів зі змістом та поезикою їх провідних творів;
- прищепити навички самостійної роботи з літературно-критичними джерелами: статтями, монографіями, підручниками, енциклопедіями тощо;
- розвинути навички філологічного аналізу художніх творів у єдності змісту та форми;
- вдосконалити вміння творчого виразного читання художніх творів напам'ять мовою оригіналу.

4. Методи викладання навчальної дисципліни.

Усі методи і прийоми викладання навчальної дисципліни «Література англомовних країн» підпорядковані одній головній меті – розвитку критичного мислення. Окрім *традиційних методів* (обговорення творів за конкретним планом і дискусії щодо конкретної проблеми художнього твору), передбачається використання *методів творчого характеру*, а саме:

- драматизація – студенти уявляють себе в ролі певних (зазвичай, головних) героїв художнього твору;
- уявна розв'язка – студенти уявляють і обґрунтовують свою власну версію розв'язки художнього твору;
- атрибуція художнього тексту – після того, як студенти прослухають фрагмент невідомого їм твору, пропонується ідентифікувати потенційного

автора цього уривка, а також назвати кілька маркерів оповіді цього письменника/письменниці;

- заповнення лакун – студентам пропонується заповнити сюжетні прогалини у художньому творі, тобто уявити можливий розвиток подій, яких немає в творі, але які потенційно могли б в творі бути;
- компресія тексту – після читання певної частини художнього твору, необхідно у стислій (компактній) формі передати зміст фрагменту, який прочитали студенти;
- діалог теза-заперечення – група студентів ділиться на дві команди: одна команда позитивно характеризує і виправдовує поведінку певного літературного героя, а друга шукає аргументи, на підставі яких можна засудити дії протагоніста (цей метод є особливо ефективним, якщо автором твору письменник-модерніст або постмодерніст);
- квест – студенти діляться на дві команди: пропонується завдання розв'язати певну проблему, яка пов'язана зі змістом художнього твору, проте ця проблема «чекає» студентів у певній аудиторії, яка корелює з конкретним місцем і часом важливого епізоду у художньому творі (метод ефективний тоді, коли твір є насичений топонімами і антропонімами і швидкою зміною просторово-часових координат);
- клуб шанувальників поезії – студенти діляться своїми здобутками у перекладі поезій, а також розповідають про свого улюбленого поета (улюблену поетесу) з використанням Power Point;
- пазл – студенти отримують окремі речення з художнього твору, між якими потрібно встановити логічний зв'язок відповідно до послідовності сюжетних подій;
- художня деталь – студенти повинні встановити і пояснити зв'язок між художньою деталлю (предметом, який є в художньому творі) і його власником (наприклад, милом і Леопольдом Блумом («Улісс» Джеймса Джойса); годинником і старим Осборном (роман Теккерея «Ярмарок марнославної»); бейсболкою і Холденом Колфілдом («Над прірвою у житті» Селінджера тощо).

5. Компетентності та програмні результати навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 14. Здатність поважати мультикультурність як важливу ознаку сучасного світу.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників і художні явища, а також знання про тенденції розвитку літературного процесу англomовних країн.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес навчання та самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, проявляти толерантне ставлення, цінувати і поважати різноманітність і мультикультурність.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури й усної народної творчості країн, мови яких вивчаються, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

6. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц	Практ	Сам. роб	Конс
Змістовий модуль 1.					
Англійська література доби Середньовіччя.					
Тема 1. Англійська література доби Раннього Середньовіччя (V-XI ст.).	3	1	1	1	
Тема 2. Англійська література доби Пізнього Середньовіччя (XII-XV ст.). Життя і творчість Джефрі Чосера.	5	1	1	2	1
Тема 3. Лицарський роман. Томас Мелорі «Смерть Артура». Англійські та шотландські балади.	5	2	1	2	
Тема 4. Розвиток драматургії в XV ст. Трагедії Крістофера Марло.	4	1	1	2	
Разом за модулем 1	17	5	4	7	1
Змістовий модуль 2.					
Англійська література доби Відродження.					
Тема 5. Відродження в Англії. «Утопія» Томаса Мора.	4	1	1	2	
Тема 6. Вільям Шекспір. Всесвітнє значення, біографія, періодизація творчості, сонети.	4	1	1	1	1
Тема 7. Вільям Шекспір. Історичні хроніки, трагедії, комедії.	4	1	1	2	
Разом за модулем 2	12	3	3	5	1
Змістовий модуль 3.					
Літературний процес в Англії XVII-XVIII ст.					
Тема 8. Англійська література доби Революції. Творчість Джона Мільтона.	3	1	1	1	
Тема 9. Рання Просвітницька проза. Творчість Даніеля Дефо і Джонатана Свіфта.	5	2	1	2	

Тема 10. Англійський роман зрілого Просвітництва. Творчість Семюеля Річардсона, Генрі Філдінга, Тобайєса Смоллетта.	6	2	1	2	1
Тема 11. Література пізнього Просвітництва. Англійський сентименталізм. Творчість Лоренса Стерна.	3	1	1	1	
Разом за модулем 3	17	6	4	6	1
Змістовий модуль 4.					
Романтизм в англійській літературі XIX ст.					
Тема 12. Преромантизм. Творчість Роберта Бернса та Вільяма Блейка.	4	1	1	2	
Тема 13. Готичний роман.	3	1	1	1	
Тема 14. Основні літературні течії англійського романтизму. Поети «Озерної школи»: Вільям Вордсворт, Семюел Тейлор Колрідж, Роберт Сауті.	6	2	1	2	1
Тема 15. Життя та творчість революційних романтиків. Поезія Джона Кітса.	3	1	1	1	
Тема 16. Романтична проза. Творчість Вальтера Скотта і Джейн Остін.	5	1	1	2	1
Разом за модулем 4	21	6	5	8	2
Змістовий модуль 5.					
Англійська література Вікторіанської доби.					
Тема 17. Вікторіанський роман. Життя та творчість Чарльза Діккенса і Вільяма Мейкпіса Теккерея.	5	2	1	2	
Тема 18. «Жіноче питання» в англійській літературі. Творчість сестер Бронте, Елізабет Гаскел, Джорджа Еліота.	5	1	1	2	1
Тема 19. Вікторіанська поезія. Вікторіанська дитяча та пригодницька література.	4	1	1	2	
Тема 20. Відображення естетичних поглядів у житті та творчості Оскара Вайльда.	5	2	1	2	
Разом за модулем 5	19	6	4	8	1
Всього за 3 семестр	86	26	20	34	6
Змістовий модуль 6.					
Англійська література Едвардіанської епохи.					
Тема 21. Англійська драма на зламі століть. Творчість і суспільно-політична діяльність Б. Шоу.	6	1	2	3	
Тема 22. Соціальні мотиви у творчості Дж. Голсуорсі. «Сага про	7	2	2	3	

Форсайтів».					
Тема 23. Розвиток утопічних жанрів у літературі XX ст.: утопія, антиутопія, дистопія в англійській літературі кінця XIX – XX ст.	7	2	1	3	1
Разом за модулем 6	20	5	5	9	1
Змістовий модуль 7.					
Модернізм в англійській літературі XX ст.					
Тема 24. Філософські основи модернізму. Творчість Дж. Джойса.	7	2	2	3	
Тема 25. Англійський модерністичний роман: жанрові різновиди. Творчість В. Вулф.	8	2	2	3	1
Тема 26. Творчість Г. Лоуренса.	5	1	1	3	
Тема 27. Творчість Т. Еліота.	6	2	1	3	
Разом за модулем 7	26	7	6	12	1
Змістовий модуль 8.					
Постмодернізм в англійській літературі XX ст.					
Тема 28. Постмодернізм у літературі останніх десятиліть XX ст. Основні риси постмодерністичної літератури, жанрова система. Творчість В. Голдінга.	7	2	1	3	1
Тема 29. Вплив філософії й літературі екзистенціалізму. Творчість А. Мердок.	6	2	1	3	
Тема 30. Творчість Дж. Фаулза.	8	2	2	3	1
Разом за модулем 8	21	6	4	9	2
Всього за 4 семестр	68	18	16	30	4
Змістовий модуль 9.					
Американська література колоніального періоду Нової Англії.					
Тема 31. Колонізація Північної Америки європейськими державами у 17-18 ст.	6	1	1	3	1
Тема 32. Специфіка формування американської культури.	5	1	1	3	
Разом за модулем 9	11	2	2	6	1
Змістовий модуль 10.					
Література романтизму (1820-1865 рр.).					
Тема 33. Творчість Вашингтона як перехід від просвітницької сатири до реалізму.	5	1	1	2	1
Тема 34. Дж. Ф. Купер як творець історичного роману.	4	2	1	1	
Тема 35. Особливості морально-естетичного ідеалу Натаніела Готорна.	6	2	2	2	
Тема 36. Трансценденталізм в американській літературі.	5	2	1	2	
Разом за модулем 10	20	7	5	7	1

Змістовий модуль 11. Література 1865-1914 рр.: становлення реалізму.					
Тема 37. Естетичні погляди і творча еволюція Марка Твена.	6	2	2	2	
Тема 38. Особливості творчого методу Джека Лондона.	7	2	2	2	1
Тема 39. О'Генрі – майстер короткої новели.	4	2	1	1	
Тема 40. Соціальна спрямованість романів Т. Драйзера.	7	2	2	2	1
Разом за модулем 11	24	8	7	7	2
Змістовий модуль 12. Література 1914-1950 рр. Американський модернізм та його соціально-історичні витоки.					
Тема 41. Роль підтексту у творчості Е. Хемінгвея.	5	2	1	2	
Тема 42. В. Фолкнер: проблема Півдня.	8	2	2	3	1
Тема 43. Ф. С. Фітцджеральд – письменник Джазової доби.	5	2	1	2	
Разом за модулем 12	18	6	4	7	1
Змістовий модуль 13. Провідні тенденції в літературі американського постмодернізму в другій половині 20 ст. до найновіших часів.					
Тема 44. Афро-американська література і традиції аболіціонізму.	6	1	1	3	1
Тема 45. Джон Апдайк – письменник «серединної» Америки.	6	2	1	3	
Разом за модулем 13	12	3	2	6	1
Разом за 5 семестр	86	26	20	34	6
Всього годин	240	70	56	16	98

Таблиця 2а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц	Практ	Сам. роб	Конс
Змістовий модуль 1. Англійська література доби Середньовіччя.					
Тема 1. Англійська література доби Раннього Середньовіччя (V-XI ст.).	3,5	0,5		3	
Тема 2. Англійська література доби Пізнього Середньовіччя (XII-XV ст.). Життя і творчість Джефрі Чосера.	4,5		0,5	3	1
Тема 3. Лицарський роман. Томас Мелорі «Смерть Артура». Англійські та шотландські балади.	4,5	0,5		3	1
Тема 4. Розвиток драматургії в XV ст. Трагедії Крістофера Марло.	3,5		0,5	3	
Разом за модулем 1	16	1	1	12	2

Змістовий модуль 2.					
Англійська література доби Відродження.					
Тема 5. Відродження в Англії. «Утопія» Томаса Мора.	4,5	0,5		4	
Тема 6. Вільям Шекспір. Всесвітнє значення, біографія, періодизація творчості, сонети.	5	0,5	0,5	3	1
Тема 7. Вільям Шекспір. Історичні хроніки, трагедії, комедії.	3,5		0,5	3	
Разом за модулем 2	13	1	1	10	1
Змістовий модуль 3.					
Літературний процес в Англії XVII-XVIII ст.					
Тема 8. Англійська література доби Революції. Творчість Джона Мільтона.	3,5	0,5		3	
Тема 9. Рання Просвітницька проза. Творчість Данієля Дефо і Джонатана Свіфта.	3,5		0,5	3	
Тема 10. Англійський роман зрілого Просвітництва. Творчість Семюеля Річардсона, Генрі Філдінга, Тобайєса Смоллетта.	4,5	0,5		3	1
Тема 11. Література пізнього Просвітництва. Англійський сентименталізм. Творчість Лоренса Стерна.	3,5		0,5	3	
Разом за модулем 3	15	1	1	12	1
Змістовий модуль 4.					
Романтизм в англійській літературі XIX ст.					
Тема 12. Преромантизм. Творчість Роберта Бернса та Вільяма Блейка.	3,5	0,5		3	
Тема 13. Готичний роман.	3			2	1
Тема 14. Основні літературні течії англійського романтизму. Поети «Озерної школи»: Вільям Вордсворт, Семюел Тейлор Колрідж, Роберт Сауті.	3,5		0,5	3	
Тема 15. Життя та творчість революційних романтиків. Поезія Джона Кітса.	3,5		0,5	2	1
Тема 16. Романтична проза. Творчість Вальтера Скотта і Джейн Остін.	2,5	0,5		2	
Разом за модулем 4	16	1	1	12	2
Змістовий модуль 5.					
Англійська література Вікторіанської доби.					
Тема 17. Вікторіанський роман. Життя та творчість Чарльза Діккенса і Вільяма Мейкпіса Теккерея.	4	0,5	0,5	3	
Тема 18. «Жіноче питання» в англійській літературі. Творчість	5	0,5	0,5	3	1

сестер Бронте, Елізабет Гаскел, Джорджа Еліота.					
Тема 19. Вікторіанська поезія. Вікторіанська дитяча та пригодницька література.	5	0,5	0,5	3	1
Тема 20. Відображення естетичних поглядів у житті та творчості Оскара Вайльда.	4	0,5	0,5	3	
Разом за модулем 5	18	2	2	12	2
Разом за 3 семестр	78	6	6	58	8
Змістовий модуль 6.					
Англійська література Едвардіанської епохи.					
Тема 21. Англійська драма на зламі століть. Творчість і суспільно-політична діяльність Б. Шоу.	8	0,5	0,5	6	1
Тема 22. Соціальні мотиви у творчості Дж. Голсуорсі. «Сага про Форсайтів».	9	1	1	6	1
Тема 23. Розвиток утопічних жанрів у літературі XX ст.: утопія, антиутопія, дистопія в англійській літературі кінця XIX – XX ст.	8	0,5	0,5	6	1
Разом за модулем 6	25	2	2	18	3
Змістовий модуль 7.					
Модернізм в англійській літературі XX ст.					
Тема 24. Філософські основи модернізму. Творчість Дж. Джойса.	8,5	0,5	1	6	1
Тема 25. Англійський модерністичний роман: жанрові різновиди. Творчість В. Вулф.	8,5	0,5	1	6	1
Тема 26. Творчість Г. Лоуренса.	7,5	0,5		6	1
Тема 27. Творчість Т. Еліота.	8,5	0,5	1	6	1
Разом за модулем 7	33	2	3	24	4
Змістовий модуль 8.					
Постмодернізм в англійській літературі XX ст.					
Тема 28. Постмодернізм у літературі останніх десятиліть XX ст. Основні риси постмодерністичної літератури, жанрова система. Творчість В. Голдінга.	8,5	0,5	1	6	1
Тема 29. Вплив філософії й літературного екзистенціалізму. Творчість А. Мердок.	8,5	0,5	1	6	1
Тема 30. Творчість Дж. Фаулза.	9	1	1	6	1
Разом за модулем 8	26	2	3	18	3
Всього за 4 семестр	84	6	8	60	10
Змістовий модуль 9.					
Американська література колоніального періоду Нової Англії.					
Тема 31. Колонізація Північної Америки європейськими державами у 17-18 ст.	6	0,5	0,5	4	1

Тема 32. Специфіка формування американської культури.	5	0,5	0,5	4	
Разом за модулем 9	11	1	1	8	1
Змістовий модуль 10. Література романтизму (1820-1865 рр.).					
Тема 33. Творчість Вашингтона як перехід від просвітницької сатири до реалізму.	4,5		0,5	3	1
Тема 34. Дж. Ф. Купер як творець історичного роману.	4,5	0,5		4	
Тема 35. Особливості морально-естетичного ідеалу Натаніела Готорна.	5,5		0,5	4	1
Тема 36. Трансценденталізм в американській літературі.	4,5	0,5		4	
Разом за модулем 10	19	1	1	15	2
Змістовий модуль 11. Література 1865-1914 рр.: становлення реалізму.					
Тема 37. Естетичні погляди і творча еволюція Марка Твена.	6	0,5	0,5	4	1
Тема 38. Особливості творчого методу Джека Лондона.	5	0,5	0,5	4	
Тема 39. О'Генрі – майстер короткої новели.	5	0,5	0,5	4	
Тема 40. Соціальна спрямованість романів Т. Драйзера.	6	0,5	0,5	4	1
Разом за модулем 11	22	2	2	16	2
Змістовий модуль 12. Література 1914-1950 рр. Американський модернізм та його соціально-історичні витоки.					
Тема 41. Роль підтексту у творчості Е. Хемінгвея.	5,5		0,5	4	1
Тема 42. В. Фолкнер: проблема Півдня.	5	0,5	0,5	3	1
Тема 43. Ф. С. Фітцджеральд – письменник Джазової доби.	4,5	0,5		4	
Разом за модулем 12	15	1	1	11	2
Змістовий модуль 13. Провідні тенденції в літературі американського постмодернізму в другій половині 20 ст. до найновіших часів.					
Тема 44. Афро-американська література і традиції аболіціонізму.	6	0,5	0,5	4	1
Тема 45. Джон Апдайк – письменник «серединної» Америки.	5	0,5	0,5	4	
Разом за модулем 13	11	1	1	8	1
Всього за 5 семестр	78	6	6	58	8
Всього годин	240	18	20	176	26

7. Перелік завдань для самостійної роботи.

Окрім вказаних аспектів, студент самостійно виконує такі завдання в межах відповідних модулів:

№	Тема
1	Скласти хронологічну таблицю періодизації розвитку англійської літератури. Прочитати епічну поему «Беовульф», скласти карту-схему основних подій твору.
2	Підібрати цитатний матеріал для характеристики героїв «Кентерберійських оповідань» Дж. Чосера.
3	Скласти хронологічну таблицю літературних творів артуріанського циклу.
4	Написати рецензію на трагедію К. Марло (на вибір).
5	Написати реферат «Вплив Реформації на філософію та ідеологію англійської літератури епохи Відродження».
6	Вивчити напам'ять та проаналізувати сонет В. Шекспіра (на вибір).
7	Скласти порівняльну таблицю аргументів стретфордівців та антистретфордівців стосовно «шекспірівського питання».
8	Розробити схему композиційної будови п'єси В. Шекспіра. (на вибір).
9	Підібрати цитатний матеріал для ілюстрації концепції Бога в поемі Дж. Мільтона «Втрачений рай».
10	Скласти хронологічну таблицю життя і творчості Д. Дефо.
11	Скласти хронологічну таблицю життя і творчості Дж. Свіфта.
12	Скласти хронологічну таблицю «Етапи розвитку англійського просвітницького роману».
13	Вивчити напам'ять та проаналізувати вірш Р. Бернса.
14	Вивчити напам'ять та проаналізувати вірш В. Блейка.
15	Скласти схему «Характерні особливості готичного роману».
16	Скласти схему «Основні риси англійського романтизму».
17	Вивчити напам'ять та проаналізувати вірш поета-романтика Озерної школи (на вибір).
18	Вивчити напам'ять та проаналізувати вірш поета-романтика другої генерації (на вибір).
19	Дати тлумачення понять «байронізм», «байронічний герой».
20	Скласти хронологічну таблицю літературної діяльності В. Скотта.
21	Скласти хронологічну таблицю «Періодизація і жанрова система англійського класичного реалізму».
22	Підібрати цитатний матеріал для характеристики об'єктів соціальної критики у романі Ч. Діккенса «Домбі і син».
23	Підібрати цитатний матеріал для характеристики героїв роману В.М. Теккерея «Ярмарок марнослава».

24	Написати есе «Образ «нової жінки» у романі Ш. Бронте «Джейн Ейр».
25	Скласти таблицю «Елементи реалізму, романтизму та готичної літератури у романі Е. Бронте «Грозовий перевал».
26	Скласти карту-схему «Генеалогічні зв'язки між сім'ями Ерншо та Лінтонів» (Е. Бронте «Грозовий перевал»).
27	Дати тлумачення понять «естетизм», «гедонізм», «філантропія». Навести приклади з роману О. Вайльда «Портрет Доріана Грея».
28	Скласти хронологічну таблицю життя і творчості Б. Шоу.
29	Написати есе-розвідку за п'єсою Б. Шоу «Пігмаліон» на тему «Хто з персонажів п'єси стає «Пігмаліоном»: Гігінс, Пікерінг, Альфред Дулітл, Лайза?».
30	Підібрати цитатний матеріал для характеристики героїв циклу «Сага про Форсайтів» Дж. Голсуорсі.
31	Скласти хронологічну таблицю літературної діяльності С. Моема.
32	Дати тлумачення терміну «ентропія» та навести приклади його використання у романі Г. Веллса «Машина часу».
33	Написати есе «Функція пародії у романі Джеймса Джойса <i>Улісс</i> ».
34	Скласти порівняльну таблицю «Одіссея» Гомера й «Улісс» Джеймса Джойса.
35	Написати реферат «Техніка потоку свідомості в творчості Дж. Джойса і В. Вулф».
36	Розробити схему композиційної будови роману В. Вулф «Місіс Делловей».
37	Скласти схематематики літературних творів Г. Лоуренса
38	Прокоментувати та проілюструвати цитатами творче кредо Т. С. Еліота: «Поет значущий не своїми емоціями, а здатністю перетворювати особисте у щось значніше й відсторонене, у щось універсальне й надособистісне».
39	Прочитати статтю В. Голдінга «Why Boys Become Vicious». Підібрати цитатний матеріал з роману «Володар мух» для ілюстрації основних тез статті.
40	Підібрати цитатний матеріал для характеристики героїв роману В. Голдінга «Володар мух».
41	Написати реферат «Вплив філософії екзистенціалізму на творчість А. Мердок».
42	Дати тлумачення поняття «інтертекстуальність», навести приклади функціонування цієї категорії у романах А. Мердок.
43	Прочитати роман Дж. Фаулза «Колекціонер», та порівняти його ідейно-тематичну спрямованість з романом «Жінка французького лейтенанта».
44	Скласти таблицю «Функції шекспірівських алюзій у романі Дж. Фаулза «Колекціонер».

IV. Розподіл балів та критерії оцінювання.

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу на семінарах, виконання індивідуальних завдань. Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Комплексна оцінка знань проводиться провідним викладачем за **100-бальною шкалою** за кожен заліковий кредит.

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни (100 балів), формою контролю якої є іспит/залік, визначається за результатами **поточного (40 балів)** та **підсумкового (60 балів)** контролю. Іспит/залік виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених програмою і складається з **письмового тестування (30 балів)** та **усного опитування (30 балів)**.

Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістових модулів за 100- бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає:

- для іспиту – відмінно (A), добре (B/C), задовільно (D/E), незадовільно (Fx);
- для заліку – зараховано, не зараховано з необхідністю повторного складання.

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни заноситься до екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану студента.

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для іспиту	Для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Студент отримує оцінку “**відмінно**” (A) за умови, що він повністю виконав навчальну програму і набрав у сумі не менше 90 балів. Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Студент досить вільно і коректно користується

літературознавчою термінологією.

Студент отримує оцінку **“добре” (BC)** за умови, що він неповністю виконав навчальну програму і набрав у сумі 75 – 89 балів, якщо його відповідь в основному відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно. Студент в основному правильно використовує літературознавчу термінологію.

Студент отримує **“задовільно” (DE)** за умови, що він частково виконав навчальну програму і набрав у сумі 60 – 74 бали, якщо його відповідь лише почасти відповідає змісту питання. Основні проблеми недостатньо розкриті. Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння вищевикладеного.

Студент отримує **“незадовільно” (Fx)** за умови, що він не виконав навчальну програму і набрав у сумі 1 – 59 балів, якщо його відповідь не відповідає змісту питання. Основні проблеми не розкриті. Студент майже не користується літературознавчою термінологією. При цьому студент має можливість повторного складання.

Діагностика успішності навчання студентів здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

V. Поточний контроль

Поточне оцінювання призначено для визначення рівня навченості студентів під час проведення лекційних та практичних занять і реалізується у формі опитування, виступів на заняттях, перевірки виконаних студентами самостійних та індивідуальних завдань. **Поточна модульна оцінка** є сумою балів, які отримує студент за поточну роботу з тем, що вивчаються.

Критерії оцінювання знань студента на практичних (семінарських) заняттях

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати зв’язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Студент допускається до відпрацювання пропущеного заняття протягом 10 днів після його проведення. Максимальна кількість практичних занять, яку студент може відпрацювати, становить не більше 30% від кількості занять за навчальним планом.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано на високому рівні. Автор ерудований у досліджуваній проблемі, вміє критично оцінити факти. Простежується самостійність суджень і творчий підхід до виконання такого виду робіт. Основні положення аргументовані й проілюстровані прикладами. Результати відбиті в таблицях, схемах, діаграмах.
8	Автор компетентний у досліджуваній темі, вміє виділити проблемну ланку в роботі, аналізувати й інтерпретувати факти, володіє науковою термінологією. Подекуди зустрічаються певні технічні огріхи.
6	Якісний індикатор простежується досить чітко. Автор володіє інформацією, проте немає системності у викладі матеріалу. Зустрічаються стилістичні й орфографічні огріхи.
4	Робота репродуктивна. Виклад матеріалу безсистемний. Автор використовує чужу думку при аргументації своєї точки зору.
2	Якісний індикатор простежується нечітко. Зміст виконаного завдання не відповідає заданій темі.
0	Студент не підготував завдання.

ВАЖЛИВО! Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування), при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

Процес зарахування врегульований **Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або**

інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки і рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 року, протокол № 7.

Викладач має право самостійно визначити валідність отриманих студентом результатів навчання та прийняти рішення щодо зарахування / незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ на конференції без публікації, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 10 балів – за публікацію статті у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей;

- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.

- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати.

VI. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів на завершальному етапі та реалізується у формі семестрового іспиту/заліку.

Іспит/залік – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного матеріалу та практичних навичок та вмінь з навчальної дисципліни. Іспит/залік складається з двох частин: **письмової** (виконання студентами контрольного завдання у формі тестів) та **усної** (опитування). Складання іспиту/заліку здійснюється під час екзаменаційної/залікової сесії згідно із затвердженим Інститутом іноземної філології графіком навчального

процесу та розкладом.

Підсумкова оцінка визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Підсумковий контроль відбувається у формі **заліку (3 семестр)** і складається з письмової залікової контрольної роботи (макс. 30 балів) та усної відповіді (макс. 30 балів). Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 60.

1. Залікова контрольна робота.

Кількість балів за залікову контрольну роботу обчислюється як сума набраних балів за написання залікового тесту: короткі відповіді (15 балів) і запитання множинного вибору (15 балів). Разом від 0 до 30 балів.

- Оцінка **“відмінно”** відповідає **27-30** балам за відмінне написання залікової контрольної роботи (допускається 1-3 помилки); відповіді повинні бути точними і демонструвати максимальний рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

- Оцінка **“добре”** відповідає **26-23** балам за хороше написання залікової контрольної роботи (допускається 4-7 помилок); відповіді повинні бути точними і демонструвати достатній рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

- Оцінка **“задовільно”** відповідає **22-18** балам за задовільне написання залікової контрольної роботи (допускається до 12 помилок); відповіді повинні бути точними і демонструвати задовільний рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

- Оцінка **“незадовільно”** відповідає **17-0** балам за незадовільне написання залікової контрольної роботи (більше 12 помилок); відповіді неточні і демонструють незадовільний рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

Відсутність студента на заліковій контрольній роботі оцінюється у —0|| балів. Студент може повторно написати цю роботу у визначені кафедрою англійської філології терміни за умови його відсутності з поважної причини.

2. Усна відповідь.

В оцінці знань студентів враховується:

- достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається **повною (30 балів)**, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається **недостатньо повною (20 балів)** за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається **неповною (10 балів)**, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Залік вважається **не складеним** за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно- категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Підсумковий контроль відбувається у формі **іспиту (4 та 5 семестри)** і складається з письмової екзаменаційної контрольної роботи (макс. 30 балів) та усної відповіді (макс. 30 балів). Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 60.

1. Екзаменаційна контрольна робота.

Кількість балів за екзаменаційну контрольну роботу обчислюється як сума набраних балів за написання залікового тесту: короткі відповіді (15 балів) і запитання множинного вибору (15 балів). Разом від 0 до 30 балів.

- Оцінка **“відмінно”** відповідає **27-30** балам за відмінне написання екзаменаційної контрольної роботи (допускається 1-3 помилки); відповіді повинні бути точними і демонструвати максимальний рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

- Оцінка **“добре”** відповідає **26-23** балам за хороше написання екзаменаційної контрольної роботи (допускається 4-7 помилок); відповіді повинні бути точними і демонструвати достатній рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

- Оцінка **“задовільно”** відповідає **22-18** балам за задовільне написання екзаменаційної контрольної роботи (допускається до 12 помилок); відповіді повинні бути точними і демонструвати задовільний рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

- Оцінка **“незадовільно”** відповідає **17-0** балам за незадовільне написання екзаменаційної контрольної роботи (більше 12 помилок); відповіді неточні і демонструють незадовільний рівень знання теоретичного і практичного матеріалу.

Відсутність студента на екзаменаційній контрольній роботі оцінюється у 0 балів. Студент може повторно скласти цей іспит у визначені кафедрою

англійської філології терміни за умови його відсутності з поважної причини.

2. Усна відповідь.

Максимальна кількість балів за усну відповідь дорівнює 30: 15 балів – за відповідь на теоретичне питання екзаменаційного білету, 15 балів – за відповідь на практичне питання екзаменаційного білету

- Оцінка **“відмінно”** відповідає **27-30** балам за глибокі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з історії літератури основної мови.

- Оцінка **“добре”** відповідає **23-26** балам за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з історії літератури основної мови.

- Оцінка **“задовільно”** відповідає **18-22** балам за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з історії літератури основної мови.

- Оцінка **“незадовільно”** відповідає **0-17** балам за незнання теор.

VII. Рекомендована література

1. Алексеев М. П. История западноевропейской литературы. Средние века и Возрождение. М. : Высш. шк. : Академия, 2000. 462 с.
2. Андреев Л. Г. Зарубежная литература XX века. М. : Высш. шк.: Академия, 2004. 559 с.
3. Гарин И. И. Век Джойса. М.: ТЕРРА – Книжный клуб, 2002. 848 с.
4. Гончаренко Э. П. Творчество Джеймса Джойса и модернизм 1900-1930 гг. Днепропетровск: Наука и образование, 2000. 243 с.
5. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби відродження : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 248 с.
6. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2009. 296 с.
7. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
8. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XX ст.: навч. посіб. [Текст] / Давиденко Г.Й. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 504 с.
9. Дудова Л. В. Модернизм в зарубежной литературе. Литература Англии, Ирландии, Франции, Австрии, Германии. М. : Флинта : Наука, 2004. 237 с.
- 10.Ерофеева Н. Е. Зарубежная литература. XVII век. М.:Дрофа, 2004. 187 с.
- 11.Зарубежная литература XX века / Под ред. В. М. Толмачева. М. : Академия, 2003. 632 с.
- 12.Зарубежная литература XX века / Сост. и общ. ред. Н. П. Михальская, Л. В.Дудова. М. : Флинта : Наука, 2003. 416 с.
- 13.Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. М. : Эпицентр, Х.: Фолио, 2000. 256 с.
- 14.Ісаєнко К. П. Історія зарубіжної літератури Середніх віків та Відродження. Ніжин : НДПУ, 2006. 41 с.
- 15.История зарубежной литературы XIX века / Под ред. Н.А. Соловьевой. М. : Высш. шк. : Академия, 2000. 558 с.

- 16.Кортес Л. П. Английская литература от средневековья до наших дней
Минск : Аверсэв, 2003. 237 с.
- 17.Кубарева Н. П. Зарубежная литература последней трети XIX – начала XX
века. М. : Моск. лицей, 2004. 342 с.
- 18.Кузьменко В. І. Історія зарубіжної літератури XX ст.. К.: Академія, 2012.
432 с.
- 19.Лагунов А. И. Джордж Гордон Байрон. Харьков, 2003. 61 с.
- 20.Література західноєвропейського середньовіччя / за ред. Н.О. Висоцької.
Вінниця : Нова книга, 2005. 450 с.
- 21.Beverly Ann Chin, Wolfe Denny. American Literature. California Edition/ New
York: Glencoe McGraw-Hill, 2002. 1361 p.
- 22.Aaron Rene Ezis. American Literary Classics. 2004.
- 23.Bagatskaya O., Kysla M.V. Outline of English Literature. Суми:
Університетська книга, 2006.
- 24.Brodey K., Malgerette E. Focus on American and English Literature. М.:
Айдис-Пресс, 2003.
- 25.Delaney D., Ward C., Fiorina C.R. Fields of Vision. Literature of the English
Language (Part 1 and 2). Edinburgh Gate, Harlow: Pearson Ed. Ltd., 2005.
- 26.Dudchenko M. Highlight of English and American Literature. Суми:
Університетська книга, 2006.
- 27.Gower R. Past and Present. An Anthology of British and American Literature.
L.: Longman Group, 1990.